

**PREZES
URZĘDU OCHRONY
KONKURENCJI I KONSUMENTÓW
DELEGATURA W KRAKOWIE**

RKR-61- 40/07/BR- /07

Kraków, dn. 3 grudnia 2007 r.

DECYZJA Nr RKR - 77 / 2007

Na podstawie art. 26 ust. 1 ustawy z dnia 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów (Dz. U. Nr 50, poz. 331 ze zm.) działając stosownie do art. 33 ust. 6 tej ustawy i § 7 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 17 lipca 2007 r. w sprawie określenia właściwości miejscowej i rzeczowej delegatur Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów (Dz. U. nr 134 poz. 939)

- w imieniu Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów:

po przeprowadzeniu postępowania w sprawie praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów **uznaje się za praktykę naruszającą zbiorowe interesy konsumentów**, wskazaną w art. 24 ust. 1 i ust. 2 pkt 2 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów, działanie przedsiębiorcy Holding Liwa Sp. z o.o. z siedzibą w Krakowie prowadzącego usługi hotelarskie w obiekcie pod nazwą „Hotel Stary” w Krakowie przy ul. Szczepańskiej 5 polegające na naruszeniu obowiązku udzielania konsumentom rzetelnej, prawdziwej i pełnej informacji, co do rodzaju obiektu poprzez oznaczenie obiektu hotelarskiego na ścianie budynku, papierze firmowych, wizytówkach, pieczęcie firmowej, w folderze, na stronach internetowych, na których prowadzona jest rezerwacja on line prawnie chronioną nazwą HOTEL, bez uzyskania decyzji Marszałka Województwa Małopolskiego o zaszerewowaniu obiektu do odpowiedniego rodzaju i kategorii obiektów hotelarskich, co stanowi naruszenie art. 43 ust. 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o usługach turystycznych (t.j. Dz. U. z 2004 r., Nr 223, poz. 2268 ze zm.)

i nakazuje się zaniechania jej stosowania

UZASADNIENIE

Do Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów Delegatury UOKiK w Krakowie (zwanym dalej „organem antymonopolowym”) wpłynęło w dniu 25 czerwca 2007 r. pismo Prokuratora Okręgowego w Krakowie informujące, iż przedsiębiorca świadczący usługi hotelarskie w obiekcie pod nazwą „Hotel Stary” w Krakowie używa prawnie chronionej nazwy hotel nie posiadając decyzji Marszałka Województwa Małopolskiego o zaszerewowaniu obiektu do odpowiedniego rodzaju i kategorii (k.1-5).

W związku z powyższym w okresie od 27 czerwca do 3 października 2007 r. przeprowadzone zostało postępowanie wyjaśniające mające na celu ustalenie stosowanych przez przedsiębiorcę świadczącego usługi hotelarskie w obiekcie pod nazwą „Hotel Stary” w Krakowie przy ul. Szczepańskiej 5 zasad oznaczania oraz reklamy ww. obiektu hotelarskiego.

Na podstawie wyjaśnień udzielonych w toku ww. postępowania wyjaśniającego przez przedsiębiorcę Holding Liwa Sp. z o.o. (zwanym dalej Holding Liwa Sp. z o.o. lub

„przedsiębiorcą”) świadczącego usługi hotelarskie w obiekcie „Hotel Stary” – organ antymonopolowy ustalił, iż pomimo braku decyzji odpowiednich organów o zaszeregowaniu obiektu do właściwego rodzaju i kategorii Przedsiębiorca używał nazwy HOTEL do oznaczenia obiektu na ścianie budynku, papierze firmowym, wizytówkach, pieczęcie firmowej, folderze, stronach internetowych, na których prowadzona jest rezerwacja on line.

W związku z dokonaniem powyższych ustaleń organ antymonopolowy postanowieniem z dnia 3 października 2007 r. Nr RKR-277/2007 (k. 100-103) wszczął postępowanie w sprawie stosowania - przez przedsiębiorcę Holding Liwa Sp. z o.o. świadczącego usługi hotelarskie w obiekcie pod nazwą „Hotel Stary” w Krakowie (zwanym w dalszej części „obiektem”)- praktyki naruszającej zbiorowe interesy konsumentów, polegającej na naruszeniu obowiązku udzielania konsumentom rzetelnej, prawdziwej i pełnej informacji, co do rodzaju obiektu poprzez oznaczenie go nazwą HOTEL bez posiadania decyzji Marszałka Województwa Małopolskiego o zaszeregowaniu obiektu do odpowiedniego rodzaju i kategorii obiektów hotelarskich.

W odpowiedzi na zawiadomienie o wszczęciu postępowania Przedsiębiorca stwierdził, iż w przedmiotowej sprawie nie znajduje zastosowania przepis art. 24 ustawy o ochronie konkurencji konsumentów ponieważ działanie Holdingu Liwa Sp. z o. nie narusza interesów konsumentów.

Przedsiębiorca równocześnie wskazał, iż w jego ocenie oznaczanie obiektu wobec braku decyzji Marszałka Województwa Małopolskiego wydanej w trybie art. 39 ww. ustawy o usługach turystycznych wprawdzie nie jest zgodne z treścią art. 43 ust. 1 tej ustawy, ale nie może być uznane za bezprawne.

W ocenie Holdingu Liwa sp. z o.o. bezprawność działania wymaga zaistnienia dwóch przesłanek – przesłanki obiektywnej sprzeczności z prawem i subiektywnej zawinienia przez podmiot, któremu ma zostać przypisane bezprawne działanie.

Brak decyzji kategoryzacyjnej wynika natomiast z niewydania przez organy nadzoru budowlanego decyzji o pozwoleniu na użytkowanie.

W dniu 19 czerwca 2006 r. Powiatowy Inspektor Nadzoru Budowlanego w Krakowie wydał postanowienie nakazujące wstrzymanie robót budowlanych w związku ze stwierdzeniem ich prowadzenia z istotnymi odstępstwami od projektu budowlanego, tj. budowy tarasu nad budynkiem frontowym i odstępstwa wewnątrz budynku (k. 112-191).

Niemożliwe było zatem złożenie kompletu dokumentów wymaganych jako załączniki do wniosku o zaszeregowanie obiektu hotelarskiego do danego rodzaju i kategorii.

Przedsiębiorca wskazał ponadto, iż problem uzyskania niezbędnych zezwoleń dla obiektu Stary ma w jego ocenie charakter polityczny. Dla uzasadnienia tego stanowiska przedłożył artykuły prasowe z „Gazety Wyborczej, i tygodnika „WPROST” (k.118-119, k.189-191).

W toku postępowania organ antymonopolowy ustalił następujący stan faktyczny:

Holding Liwa Sp. z o.o. wpisana została do Rejestru Przedsiębiorców Krajowego Rejestru Sądowego pod nr KRS 0000118360 (k. 19-26).

Jako przedmiot prowadzonej działalności do rejestru zostało zgłoszone między innymi – hotele i motele z restauracjami (k.22).

Uroczyste otwarcie „Hotelu Stary” nastąpiło w dniu 2 czerwca 2006 r. (k.4) jednakże hotel do chwili obecnej nie posiada dopuszczenia do użytkowania.

Powiatowy Inspektor Nadzoru Budowlanego w Krakowie (zwany dalej „PINB”) postanowieniem z dnia 19 czerwca 2007 r. nakazał natychmiastowe wstrzymanie robót budowlanych i zabezpieczenie obiektu przed dostępem osób trzecich (k. 139-141). Równocześnie nałożył na Przedsiębiorcę obowiązek przedłożenia inwentaryzacji architektoniczno-budowlanej sporządzonej w sposób umożliwiający jednoznaczne ustalenie zakresu dokonanych odstępstw od zatwierdzonego projektu.

W toku kontroli przeprowadzonej w dniu 5 czerwca 2006 r. PINB stwierdził odstępstwo polegające na (k. 140):

- wykonaniu w obrębie piwnic dwóch basenów oraz grotty solnej;
- zmianie usytuowania klatki schodowej i wind;
- zmiany w stosunku do projektu funkcji na poszczególnych kondygnacjach;
- wykonaniu w miejscu dachu od strony ul. Szczepańskiej tarasu widokowego wraz z pomieszczeniem o ścianach szklanych;
- wykonaniu od strony ul. Szczepańskiej w drzwiach ściany ostatniej kondygnacji zamiast „portfenetr” wysunięte balkony.

W dniu 19 grudnia 2006 r. PINB decyzją 590/06 odmówił Holdingowi Liwa Sp. z o.o. udzielenia pozwolenia na użytkowanie obiektu budowlanego - budynku hotelowego położonego w Krakowie przy ul. Szczepańskiej 5 (k. 187).

Marszałek Województwa Małopolskiego w dniu 30 maja 2006 r. powziął informację, iż na dzień 2 czerwca 2006 r. planowane jest otwarcie obiektu Stary. Ponieważ ustalił, że do tej daty nie wpłynął wniosek o zaszeregowaniu obiektu do odpowiedniego rodzaju i kategorii przeprowadzone zostało postępowanie wyjaśniające mające na celu ustalenie podstaw stosowania przez przedsiębiorcę prawnie chronionej nazwy HOTEL (k.4).

W tym celu Marszałek Województwa Małopolskiego kilkakrotnie wzywał Przedsiębiorcę do wyjaśnienia dlaczego, mimo niezłożenia wniosku o zaszeregowanie obiektu do rodzaju i kategorii, a co za tym idzie braku decyzji w tej sprawie używa prawnie chronionej nazwy HOTEL. Przedsiębiorca nie złożył w tej kwestii stosownych wyjaśnień (k.4-5, k. 137-138).

Dopiero w dniu 3 października 2006 r. Holding Liwa Sp. z o.o. wystąpiła z wnioskiem o zaszeregowanie obiektu Stary do rodzaju HOTEL i nadaniu mu kategorii 5* oraz wydanie promesy do dnia 31 grudnia 2006 r. Ponieważ wnioski były niekompletne i nie zostały przez Przedsiębiorcę uzupełnione w wyznaczonym terminie sprawy zostały pozostawione bez rozpoznania (k. 4-5, k. 122-138).

Do chwili obecnej budynek, w którym mieści się obiekt, nie został odebrany przez Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków – trwa postępowanie apelacyjne w tej sprawie (k. 11-13). Co za tym idzie budynek nie posiada decyzji PINB pozwalającej na jego użytkowanie. Brak decyzji dotyczących pozwolenia na użytkowanie obiektu uniemożliwia uzyskanie przez Holding Liwa Sp. z o.o. decyzji Marszałka Województwa o zaszeregowaniu obiektu Stary do rodzaju HOTEL i nadaniu kategorii 5*.

Tak więc przedsiębiorca nie posiada decyzji w sprawie zaszeregowania obiektu do rodzaju oraz nadania mu kategorii (k.1, k. 13).

Obiekt spełnia wszelkie wymogi HOTELU o kategorii 5* określone w rozporządzeniu Ministra Gospodarki i Pracy z dnia 19 sierpnia 2004 r. w sprawie obiektów hotelarskich i innych obiektów, w których są świadczone usługi hotelarskie (t.j. Dz.U. z 2006 r. Nr 22,

poz. 169) (k.11, k.28, k.113), co zostało potwierdzone przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Krakowie (k.71-77).

Przedsiębiorca mimo braku decyzji o zaszeregowaniu obiektu do rodzaju HOTEL i nadaniu mu kategorii posługuje się papierem firmowym, pieczętą, wizytówką, folderem o treści „Hotel Stary” bez oznaczenia kategorii (k.28-30).

Obiekt Stary pod nazwą HOTEL zgłoszony został do centralnego systemu rezerwacji on line (k.83-94).

O braku możliwości używania nazwy HOTEL oraz oznaczania go kategoria 5* w stosunku do obiektu Przedsiębiorca został po raz kolejny poinformowany przez Marszałka Województwa Małopolskiego w dniu 2 listopada 2006 r. (k.129).

Mając na uwadze zebrany materiał dowodowy organ antymonopolowy zważył, co następuje:

Art. 1 ust. 1 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów ogranicza zastosowanie jej przepisów wyłącznie do podejmowanej w interesie publicznym ochrony interesów przedsiębiorców i konsumentów. Warunkiem koniecznym do uruchomienia procedur i zastosowania instrumentów określonych w ustawie jest zatem, aby działania przedsiębiorców – którym zarzucono naruszenie jej przepisów – stanowiły potencjalne zagrożenie interesu publicznego, nie zaś jednostki lub grupy.

Takie stanowisko konsekwentnie prezentuje Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów. W wyroku z dnia 27 czerwca 2001 r. (sygn. akt XVII Ama 92/00) Sąd stwierdził, że *interes publiczny w postępowaniu administracyjnym nie jest pojęciem jednolitym i stałym. W każdej sprawie winien on być ustalony i konkretyzowany co do swych wymagań. Organ administracji – Prezes Urzędu winien być w toku postępowania i przy wydawaniu decyzji rzecznikiem tego interesu, albowiem wynika to z jego zadań w strukturze administracji publicznej – art. 7 k.p.a. Publiczny oznacza dotyczący ogółu, dotyczący ogółu a nie jednostki, czy też określonej grupy. A zatem podstawą do zastosowania przez Prezesa Urzędu przepisów ustawy antymonopolowej winno być uprzednie stwierdzenie, że został naruszony interes publicznoprawny, a nie interes prawny jednostki czy też grupy*”.

Ponadto w uzasadnieniu wyroku z dnia 26 lutego 2004 r. (sygn. akt III SK 2/04) Sąd Najwyższy stwierdził, iż naruszenie indywidualnego interesu (w powołanym wyroku – konsumenta), nie wyklucza dopuszczalności równoczesnego uznania, że dochodzi do naruszenia publicznego zbiorowego interesu.

Uwzględniając charakter praktyk opisanych w niniejszej decyzji należało stwierdzić, że w rozważanej sprawie ww. przesłanka sformułowana w art. 1 ust. 1 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów została spełniona. Rozpatrywana sprawa ma charakter publiczno – prawny, albowiem wiąże się z ochroną interesu wszystkich konsumentów, którzy byli klientami Przedsiębiorcy, jak i potencjalnie mogli podjąć decyzję o skorzystaniu z usług hotelarskich w tym obiekcie po zapoznaniu się z ogólnie dostępną informacją o nim.

Stosownie do art. 22¹ Kodeksu cywilnego, za konsumenta uważa się osobę fizyczną dokonującą czynności prawnej niezwiązanej bezpośrednio z jej działalnością gospodarczą i zawodową.

Zgodnie z art. 24 ust. 1 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów stosowanie praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów jest zakazane.

Jak stanowi art. 24 ust. 2 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów: „Przez praktykę naruszającą zbiorowe interesy konsumentów rozumie się godzące w nie bezprawne działanie przedsiębiorcy”.

Zgodnie zaś z art. 24 ust. 2 pkt 2 powołanej ustawy „Za praktykę naruszającą zbiorowe interesy konsumentów uważa się w szczególności (...) naruszanie obowiązku udzielania konsumentom rzetelnej, prawdziwej i pełnej informacji”.

Zbiorowe interesy konsumentów podlegają zatem ochronie prawnej przed godzącymi w nie naruszeniami, polegającymi na sprzecznych z prawem (zakazanych przez przepisy innych ustaw) oraz zasadami współżycia społecznego i dobrymi obyczajami, działaniach przedsiębiorców.

Zgodnie z dyspozycją art. 24 ust. 2 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów, aby doszło do naruszenia zbiorowych interesów konsumentów muszą zostać kumulatywnie spełnione dwie przesłanki tj.:

- 1) bezprawność działań przedsiębiorcy,
- 2) godzenie tymi działaniami w zbiorowy interes konsumentów.

Jak stanowi art. 4 pkt 1 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów pod pojęciem „przedsiębiorca” - rozumie się przedsiębiorcę w rozumieniu przepisów o swobodzie działalności gospodarczej.

W badanej sprawie przedmiotem oceny są działania przedsiębiorcy wpisanego do Rejestru Przedsiębiorców KRS (k.19-26).

Mogą być one zatem analizowane pod kątem naruszenia przepisów art. 24 ust. 1 i 2 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów.

Jako „bezprawne” należy kwalifikować zachowania sprzeczne z nakazem zawartym w ustawie, rozporządzeniu wydanym na podstawie i dla wykonania ustawy, umową międzynarodową mającą bezpośrednie zastosowanie w stosunkach wewnętrznych. Sprzeczne z prawem są czyny: zabronione i zagrożone sankcją karną, czyny zabronione pod sankcjami dyscyplinarnymi, czyny zakazane przepisami administracyjnymi lub przepisami prawa gospodarczego publicznego, czyny zabronione przepisami o charakterze cywilnym, sprzeczne z nakazami zawartymi w prawie cywilnym lub prawie administracyjnym.

„Bezprawność jest taką cechą działania, która polega na jego sprzeczności z normami prawa lub zasadami współżycia społecznego, bez względu na winę, a nawet świadomość sprawcy. Dla ustalenia przeto bezprawności działania wystarczy ustalenie, że określone zachowanie koliduje z przepisami prawa.” (tak: Ustawa o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji Komentarz, pod redakcją prof. dr hab. Janusza Szwaji, Wydawnictwo CH BECK, Warszawa 2000, s.117 – 118)

Aby tak zdefiniowane, bezprawne działania przedsiębiorcy wypełniały przesłanki z art. 24 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów winny być one skierowane przeciwko interesom konsumentów. Musi zatem wystąpić związek między czynem sprzecznym z prawem, a interesami konsumentów pojmowanymi nie tylko jako ich interesy ekonomiczne, ale również szeroko rozumiane prawo do informacji. Co więcej bezprawnym czynem, a więc działaniem lub zaniechaniem, naruszone muszą zostać zbiorowe interesy konsumentów, a więc nie konkretnego dokonującego transakcji z przedsiębiorcą kontrahenta, a szerszej, bliżej nieokreślonej grupy potencjalnych kontrahentów traktowanych in abstracto.

Aktami prawnymi, do których należy odwołać się w niniejszej sprawie są:

- ustawa z dnia 29 sierpnia 1997 r. o usługach turystycznych (t.j. Dz. U. z 2004 r., Nr 223, poz. 2268 ze zm.);
- rozporządzenie Ministra Gospodarki i Pracy z dnia 19 sierpnia 2004 r. w sprawie obiektów hotelarskich i innych obiektów, w których są świadczone usługi hotelarskie (t.j. Dz.U. z 2006 r. Nr 22, poz. 169);

Podstawowym aktem prawnym normującym działalność na rynku usług hotelarskich jest ww. ustawa o usługach turystycznych .

Zgodnie z art. 35 tej ustawy usługi hotelarskie mogą być świadczone w obiektach hotelarskich, które spełniają określone wymogi, co do wielkości i wyposażenia obiektu oraz zakresu świadczonych usług.

Stosownie do art. 35 ust. 1 pkt 2 ustawy o usługach turystycznych - usługi hotelarskie mogą być świadczone w obiektach hotelarskich, które spełniają wymagania sanitarne, przeciwpożarowe oraz inne określone odrębnymi przepisami.

Zgodnie z § 4 ust. 1 rozporządzenia w sprawie obiektów hotelarskich uznaje się, że zostały spełnione w obiektach hotelarskich wymagania określone w art. 35 ust. 1 pkt 2 ustawy o usługach turystycznych gdy przedsiębiorca posiada:

1. decyzję o pozwoleniu na budowę wraz z potwierdzonym zawiadomieniem właściwego organu o przystąpieniu do użytkowania obiektu lub **decyzję o pozwoleniu na użytkowanie obiektu**, lub decyzję o pozwoleniu na zmianę sposobu użytkowania obiektu, a w przypadku obiektów wzniesionych przed dniem 1 kwietnia 1995 r., które utraciły wymienione dokumenty - opinią rzeczoznawcy budowlanego stwierdzającą bezpieczeństwo użytkowania obiektu oraz
2. dla wszystkich obiektów - książkę obiektu z wpisami potwierdzającymi przeprowadzenie okresowych kontroli wymaganych ustawą z dnia 7 lipca 1994 r. - Prawo budowlane (Dz. U. z 2003 r. Nr 207, poz. 2016, z późn. zm.), przedstawioną do wglądu organowi dokonującemu kontroli lub oceny obiektu;
3. opinię właściwej miejscowo komendy powiatowej (miejskiej) Państwowej Straży Pożarnej, a w przypadku kontroli obiektu za równorzędny opinii uznaje się protokół okresowej kontroli Państwowej Straży Pożarnej;
4. opinię właściwego miejscowo państwowego powiatowego inspektora sanitarnego, a w przypadku kontroli obiektu za równorzędny opinii uznaje się protokół okresowej kontroli Państwowej Inspekcji Sanitarnej

Ostateczną decyzję o pozwoleniu na użytkowanie obiektu budowlanego zaszeregowanego do XIV kategorii obiektów, tj. HOTELU – stosownie do art. 55 ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. Prawo budowlane (t.j. Dz. U. z 2006 r., Nr 156, poz. 1118 ze zm.) - należy uzyskać przed przystąpieniem do użytkowania.

W przypadku stwierdzenia przystąpienia do użytkowania obiektu budowlanego lub jego części bez ww. decyzji właściwy organ wymierza karę z tytułu nielegalnego użytkowania obiektu budowlanego (art. 57 ust. 7 prawa budowlanego).

W art. 36 ww. ustawy o usługach turystycznych zdefiniowanych zostało 7 rodzajów obiektów hotelarskich, w tym między innymi hotele.

Hotele zgodnie z tym przepisem to obiekty posiadające co najmniej 10 pokoi, w tym większość miejsc w pokojach jedno- i dwuosobowych, świadczące szeroki zakres usług związanych z pobytem klientów.

Art. 37 ustawy o usługach turystycznych określa kategorie obiektów hotelarskich, przy czym dla hoteli, moteli i pensjonatów przewiduje się pięć kategorii oznaczonych gwiazdkami.

Nazwy rodzajów i oznaczenia kategorii obiektów hotelarskich – stosownie do art. 43 ust. 1 tej ustawy - **podlegają ochronie prawnej i mogą być stosowane wyłącznie w odniesieniu do obiektów hotelarskich w rozumieniu tego aktu prawnego.**

Zgodnie z art. 38 ust. 1 ustawy o usługach turystycznych zaszeregowania obiektów hotelarskich do poszczególnych rodzajów i kategorii dokonuje marszałek województwa - właściwy ze względu na miejsce położenia obiektu hotelarskiego.

Wymogi jakie winien spełniać obiekt hotelarski zaszeregowany do rodzaju obiektu - hotel zostały szczegółowo określone w rozporządzeniu w sprawie obiektów hotelarskich i innych obiektów.

Zgodnie z § 2 ust. 2 pkt 1 tego rozporządzenia, wymagania co do wyposażenia, zakresu świadczonych usług w tym usług gastronomicznych dla hoteli ustalone zostały w załączniku nr 1.

W przedmiotowej sprawie, w przypadku obiektu, organem właściwym do dokonania zaszeregowania do rodzaju i kategorii obiektów hotelarskich był Marszałek Województwa Małopolskiego.

Jak wynika z materiału zgromadzonego w sprawie, przedsiębiorca od chwili rozpoczęcia świadczenia usług w obiekcie, tj. od dnia 2 czerwca 2006 r. do chwili obecnej nie posiada stosowanej decyzji, uprawniającej go do używania prawnie chronionej nazwy HOTEL (k.1, k.13).

Decyzja takowa nie może zostać wydana ponieważ przedsiębiorca nie spełnił jednego z wymogów formalnych, tj. jako załącznika do wniosku o zaszeregowanie obiektu do rodzaju i kategorii nie przedłożył decyzji o pozwoleniu na użytkowanie obiektu.

Mimo braku stosownej decyzji Marszałka Województwa przedsiębiorca używał nazwy HOTEL do oznaczania obiektu:

- na ścianie budynku,
- papierze firmowych,
- wizytówkach,
- pieczęcie firmowej,
- folderze,
- stronach internetowych, na których prowadzona jest rezerwacja on line.

W informacjach tych Przedsiębiorca nie podawał kategorii obiektu.

Przedsiębiorca używając nazwy HOTEL działał bezprawnie naruszając przepis art. 43 ust. 1 ustawy o usługach turystycznych. Zgodnie z cytowanym przepisem nazwa HOTEL podlega prawnej ochronie i może być stosowana wyłącznie w odniesieniu do obiektów hotelarskich w rozumieniu niniejszej ustawy.

Posługiwanie się w obrocie gospodarczym prawnie chronioną nazwą HOTEL bez posiadania uprawnień do tego, stanowi naruszenie obowiązku udzielania konsumentom rzetelnej, prawdziwej i pełnej informacji.

Oznaczenie usługi hotelarskiej w ogólnodostępnych źródłach informacji, tj. na ścianie budynku, papierze firmowych, wizytówkach, pieczęcie firmowej, folderze, stronach internetowych, na których prowadzona jest rezerwacja on line, prawnie chronioną nazwą HOTEL wprowadzało klientów w błąd, co do istotnych cech usługi, a co za tym idzie zatajało ryzyko, jakie wiąże się z korzystaniem z niej.

Obiekt Stary do chwili obecnej nie posiada bowiem decyzji o pozwoleniu na użytkowanie obiektu, a co za tym idzie – zgodnie z przepisami Prawa budowlanego - jest użytkowany nielegalnie (k.11-12).

Z uwagi na fakt, iż oferta handlowa Przedsiębiorcy kierowana była do bliżej nieokreślonej liczby usługobiorców, najczęściej konsumentów indywidualnych, w ocenie organu antymonopolowego zachowanie Przedsiębiorcy wypełnia wszystkie dyspozycje analizowanych powyżej przepisów.

Nie ma znaczenia dla oceny bezprawności działań przedsiębiorcy fakt, że obiekt” spełnia wymogi określone dla hoteli w § 2 ust. 2 pkt 1 ww. rozporządzenia w sprawie obiektów hotelarskich, co do wyposażenia, zakresu świadczonych usług w tym usług gastronomicznych.

Stosownie do art. 39.1. ustawy o usługach turystycznych to **przed rozpoczęciem świadczenia usług hotelarskich** w obiekcie hotelarskim, **przedsiębiorca jest obowiązany uzyskać zaszeregowanie tego obiektu do odpowiedniego rodzaju i kategorii.**

Jak wcześniej wskazano, możliwość oznaczenia obiektu nazwą rodzajową jest prawem przedsiębiorcy, przysługującym mu jednak po uprzednim wypełnieniu przez niego określonych przepisami warunków.

Prawo to nie ma nieograniczonego charakteru, bowiem decydując się na korzystanie z niego przedsiębiorca – jednocześnie - przyjmuje na siebie pewnego rodzaju samoograniczenia polegające na rezygnacji z części własnej suwerenności i na poddaniu się kontroli właściwego marszałka województwa, który z chwilą uprawnomocnienia się decyzji o zaszeregowaniu obiektu uzyskuje wobec tego przedsiębiorcy określone uprawnienia władcze. Może bowiem dokonywać czynności kontrolnych w zakresie przestrzegania wymagań określonych w art. 35 ustawy o usługach turystycznych, a w razie niedopełnienia tych wymagań zmieniać, z urzędu, rodzaj lub kategorię obiektu lub nawet nakazać wstrzymanie świadczenia usług hotelarskich (art. 41 ustawy o usługach turystycznych).

Obowiązująca w tym kształcie regulacja prawna chroni więc w sposób bezpośredni interesy konsumentów – gości przed zaniżaniem standardów i jakości świadczonych przez przedsiębiorcę usług.

Bezprawne oznaczenie obiektu nazwą HOTEL, który w rzeczywistości nim nie był, ponieważ nie posiadał stosownej decyzji Marszałka Województwa Małopolskiego w związku z brakiem decyzji PINB pozwalającej na użytkowanie obiektu, nie tylko stanowiło przejaw nadużycia

zaufania klientów, było to również zatajenie ryzyka jakie wiąże się z korzystaniem z usług obiektu niebędącego dopuszczonym do użytkowania.

Działania takie - w ocenie organu antymonopolowego – narusza przepis art. 43 ust. 1 ustawy o usługach turystycznych i posiada znamiona praktyki naruszającej zbiorowe interesy konsumentów określonej w art. 24 ust. 1 pkt 2 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów, gdyż konsumentom udzielana jest nierzetelna, nieprawdziwa i niepełna informacja o rodzaju obiektu hotelarskiego.

Nazwa HOTEL może być bowiem **stosowana** – zgodnie z art. 43 ust. 1. ustawy o usługach turystycznych - **wyłącznie w odniesieniu do obiektów hotelarskich posiadających decyzje Marszałka Województwa** o zaszeregowaniu obiektu do odpowiedniego rodzaju i kategorii obiektów hotelarskich.

Bez względu na fakt, czy obiekt spełnia wymogi określone dla hoteli w § 2 ust. 2 pkt 1 ww. rozporządzenia w sprawie obiektów hotelarskich, w świetle art. 43 ust. 1. ustawy o usługach turystycznych **stosowanie nazwy HOTEL** w stosunku do obiektu nie posiadającego decyzji Marszałka Województwa Małopolskiego o zaszeregowaniu obiektu Stary do odpowiedniego rodzaju i kategorii **jest działaniem bezprawnym**.

Opisanymi powyżej działaniami Przedsiębiorca udzielił zatem konsumentom nierzetelnej, nieprawdziwej i niepełnej informacji naruszając tym samym art. 43. ust. 1 ustawy o usługach turystycznych.

Spełniona została zatem pierwsza przesłanka z art. 24 ust. 2 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów tj. bezprawność działań przedsiębiorcy.

Nie można zgodzić się ze stanowiskiem zaprezentowanym przez przedsiębiorcę, iż oznaczanie obiektu wobec braku decyzji Marszałka Województwa Małopolskiego wydanej w trybie art. 39 ww. ustawy o usługach turystycznych nie jest zgodne z treścią art. 43 ust. 1 tej ustawy nie może być uznane za bezprawne, ponieważ bezprawność działania wymaga zaistnienia dwóch przesłanek, tj. przesłanki obiektywnej - sprzeczności z prawem i subiektywnej - zawinienia przez podmiot któremu ma zostać przypisane bezprawne działanie.

Przedsiębiorca zawinił i jego zawinienie było w pełni świadome. Już bowiem w dniu 23 czerwca 2006 r. (k. 137-138) Marszałek Województw Małopolskiego wystosował do Przedsiębiorcy wezwanie do złożenia wyjaśnień w przedmiocie bezprawnego używania nazwy HOTEL (k. 137-138).

Nie ma dla oceny zawinienia przez Przedsiębiorcę znaczenia fakt, iż istniały problemy z przewlekłością procedur administracyjnych.

Zgodnie z art. 39 ust. 1 ustawy o usługach turystycznych przedsiębiorca jest obowiązany uzyskać zaszeregowanie obiektu do odpowiedniego rodzaju i kategorii przed rozpoczęciem świadczenia usług hotelarskich w obiekcie hotelarskim.

Zawinienie przedsiębiorcy polega na używaniu prawnie chronionej nazwy bez posiadania stosownej decyzji.

Tylko 7 rodzajów obiektów hotelarskich podlega ochronie prawnej, a co za tym idzie stosowanie innej nazwy dla obiektu hotelarskiego niż nazwa prawnie chroniona nie stanowiłoby praktyki naruszającej zbiorowe interesy konsumentów.

Mając na uwadze treść odpowiedzi Przedsiębiorcy na zawiadomienie o wszczęciu postępowania w sprawie praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów należy dodatkowo podnieść, że do zadań organu antymonopolowego – określonych w art. 31 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów – nie należy rozstrzyganie kwestii bezprawnego użytkowania obiektu, czy też przyczyn nieuzyskania przez Przedsiębiorcę decyzji w sprawie pozwolenia na użytkowanie.

Dokonując analizy drugiej przesłanki zastosowania w rozpatrywanej sprawie art. 24 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów należy udowodnić, iż opisane powyżej działania Przedsiębiorcy godzą w zbiorowe interesy konsumentów i rodzą po ich stronie niekorzystne skutki.

Z naruszeniem zbiorowych interesów konsumentów, mamy do czynienia, gdy skutkami bezprawnych działań przedsiębiorców dotknięty jest szeroki krąg odbiorców – konsumentów, gdy działania godzą w interesy każdego, bliżej nieokreślonego, traktowanego in abstracto konsumenta.

Zbiorowy interes konsumentów oznacza interes dotyczący ogółu, a naruszenie tego interesu może mieć miejsce, gdy skutkami działań sprzecznych z ustawą o ochronie konkurencji i konsumentów dotknięty jest szerszy krąg uczestników rynku.

Ustawa o ochronie konkurencji i konsumentów w odniesieniu do konsumentów chroni ich interesy jako zjawiska o charakterze instytucjonalnym, zbiorowym. Do naruszenia zbiorowych interesów konsumentów konieczne jest, by działanie przedsiębiorcy zostało skierowane nie do konkretnego adresata, lecz do adresata, którego nie da się z góry oznaczyć indywidualnie. Wobec tego działanie to jest w stanie wywołać niekorzystne następstwa w odniesieniu do każdego z konsumentów (a nie jedynie wobec określonego konsumenta) i zagraża ono, przynajmniej potencjalnie, interesom każdego z członków zbiorowości konsumentów.

Przyjmując zatem należy, że ze zbiorowymi interesami konsumentów mamy do czynienia wówczas, gdy działania przedsiębiorcy są powszechne i mogą dotknąć każdego potencjalnego klienta przedsiębiorcy – czyli konsumenta.

Stanowisko to potwierdzone zostało w orzecznictwie Sądu Najwyższego, który w uzasadnieniu wyroku z dnia 12 września 2003 r. (sygn. akt: I CKN 504/01) stwierdził, iż: *„nie jest zasadne uznawanie, że postępowanie z tytułu naruszenia ustawy antymonopolowej można wszczynać tylko wtedy, gdy zagrożone są interesy wielu odbiorców, a nie jest to możliwe w sytuacji, gdy pokrzywdzonym jest tylko jeden konsument. Wydawane orzeczenie ma bowiem wymiar znacznie szerszy, pełni także funkcję prewencyjną, służy bowiem ochronie także nieograniczonej liczby potencjalnych konsumentów”*.

Również w literaturze podkreśla się, że w przypadku zbiorowych interesów konsumentów, nie chodzi o naruszenie interesu konkretnego konsumenta, dokonującego transakcji z przedsiębiorcą, lecz szerszą kategorię (tak: J. Jankowski „Prawo dostępu do efektywnego systemu załatwiania reklamacji i skarg”, w opracowaniu „Model prawnej ochrony konsumenta”, pod redakcją G. Rokickiej, Warszawa 1996, str.119 i następne).

W świetle powyższego, należy przyjąć, że w niniejszej sprawie bez wątpienia mamy do czynienia z godzeniem w zbiorowe interesy tych wszystkich konsumentów, którzy zetknęli się

z ogólnodostępnymi informacjami o Przedsiębiorcy, tj. z oznaczeniem obiektu hotelarskiego na ścianie budynku, papierze firmowych, wizytówkach, pieczęcie firmowej, w folderze, na stronach internetowych, na których prowadzona jest rezerwacja on line.

Biorąc pod uwagę okres świadczenia przez tego Przedsiębiorcę usług hotelarskich bez posiadania stosownej decyzji kategoryzacyjnej, tj. od czerwca 2006 r. do chwili obecnej - należy uznać, iż liczba tych osób jest znaczna.

Widoczne jest więc, że bezprawne zachowanie Przedsiębiorcy nie dotyczy interesów poszczególnych osób, których sprawy mają charakter jednostkowy, indywidualny i nie dający się porównać z innymi, lecz mamy do czynienia z naruszonymi uprawnieniami kręgu konsumentów, których sytuacja jest identyczna i wspólna dla całej grupy faktycznych lub potencjalnych kontrahentów Przedsiębiorcy.

Zrozumiałe jest, że usługodawca zachęca do nabywania danej usługi, należy jednak wskazać, iż rolą przekazu informacyjnego jest nie tylko promowanie tej usługi i namawianie konsumentów do jej zakupu, ale również rzetelne i zgodne z prawdą informowanie.

Konsument nabywając usługę hotelarską ma prawo wiedzieć, że obiekt – ze względu na brak decyzji o pozwoleniu na użytkowanie obiektu – nie został zaszeregowany do rodzaju HOTEL. Winien również wiedzieć, że obiekt Stary jest użytkowany – w świetle art. 55 i 57 ust. 7 Prawa budowlanego – nielegalnie.

Dopiero mając pełną wiedzę Konsument może świadomie podjąć decyzję, czy z usług takiego obiektu hotelarskiego chce skorzystać.

Zakwestionowane przez Prezesa Urzędu działanie Przedsiębiorcy jest zatem działaniem godzącym w interesy konsumentów w zakresie ich prawa do rzetelnej, prawdziwej i pełnej informacji .

Jak stwierdził Sąd Apelacyjny w Warszawie w wyroku z dnia 22 listopada 2005 r. (sygn. Akt VI ACa 177/2005), „*pojęcie interesów konsumenta należy interpretować szeroko, nie zawężając ich tylko do kwestii interesu ekonomicznego*”.

Zatem wypełniona została dyspozycja drugiej przesłanki niezbędnej do stwierdzenia stosowania przez przedsiębiorcę praktyki naruszającej zbiorowe interesy konsumentów, zakazanej art. 24 ust. 2 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów, tj. godzenia przez przedsiębiorcę swoimi działaniami w zbiorowy interes konsumentów.

Wobec łącznego spełnienia obu przesłanek organ antymonopolowy zakwalifikował działanie przedsiębiorcy jako praktykę naruszającą zbiorowe interesy konsumentów, określoną w art. 24 ust. 1 i ust. 2 pkt 2 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów.

Zgodnie z art. 26 ust. 1 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów organ antymonopolowy wydaje decyzję o uznaniu praktyki za naruszającą zbiorowe interesy konsumentów i nakazującą zaniechanie jej stosowania jeżeli stwierdza naruszenie zakazu określonego w art. 24 tej ustawy.

Wobec powyższego orzeczono, jak na wstępie.

Stosownie do treści art. 81 ust. 1 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów, w związku z art. 479²⁸ § 2 k.p.c. – od niniejszej decyzji przysługuje odwołanie do Sądu Okręgowego w Warszawie – Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, w terminie dwutygodniowym od dnia jej doręczenia, za pośrednictwem Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów – Delegatury UOKiK w Krakowie 31 - 011 Kraków, Plac Szczepański 5.

z upoważnienia Prezesa
Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów
Dyrektor Delegatury
Leszek Piekarz

Otrzymują:

1. Holding Liwa Sp. z o.o.

reprezentowana przez:

adwokata Bogdana Chudobę

adwokata Pawła Lewińskiego

apl. adw. Marcina Wolskiego

apl. adw. Lidię Młynarczyk

Chudoba Lewiński Capiński Adwokaci s.c.

ul. Mogilska 11/16

31-542 Kraków

2. RKR a/a